

Vzpomínka na Ing. Josefa Slačíka

In memory of Ing. Josef Slačík

Vladimír Lysenko ¹

Abstract

This contribution briefly reviews the life of speleologist and mineralogist Ing. Josef Slačík (June 28, 1933 – Feb. 11, 1991). He was one of the founders of the Český kras journal and became internationally renowned by the application of UV light in the study of cave minerals.

V roce 2013 jsme mohli zaznamenat řadu narozeninových jubileí aktivních i bývalých jeskyňářů s vazbou na Český kras. Svými nedožitými 80 lety by mezi jubilanty patřil i ing. Josef Slačík (* 28. 6. 1933 – † 11. 2. 1991), spoluzakladatel tohoto sborníku, od r. 1976 vydávaného tehdejší Okresním muzeem v Berouně (dnes Muzeum Českého krasu). Rodák z Vídně, po řadu let žil v Brně. Roku 1959 promoval na Vysoké škole chemicko-technologické v Praze jako anorganický technolog se zaměřením na nerostné suroviny. Pracoval v geochemicko-technologickém výzkumu Rudných dolů v Příbrami. Od roku 1971 se specializoval na studium luminiscenčních vlastností vybraných rudních minerálů a také minerálů vyskytujících se v jeskyních.

Poznali jsme se v roce 1973 na Mezinárodním speleologickém kongresu v Olomouci a následně jsme se domluvili, že se přijede s UV-lampou podívat na minerály z jeskyní v Českém krasu, které jsem shromáždil v Okresním muzeu v Berouně. Přijel, posvítíl a zjistil, že opál v sintrech z Koněpruských jeskyní je zřejmě aktivovaný uranem a tudíž v krátkovlnném UV světle krásně zelenožlutě svítí. A tak se nastartovala naše dlouholetá spolupráce při vyhledávání skrytých výskytů minerálů v jeskyních v ČR i v zahraničí, sledování sukcese minerálních výplní jeskyní a jejich vztahu ke speleogenezi jeskyní. V r. 1974 byl Josef Slačík jedním z iniciátorů založení

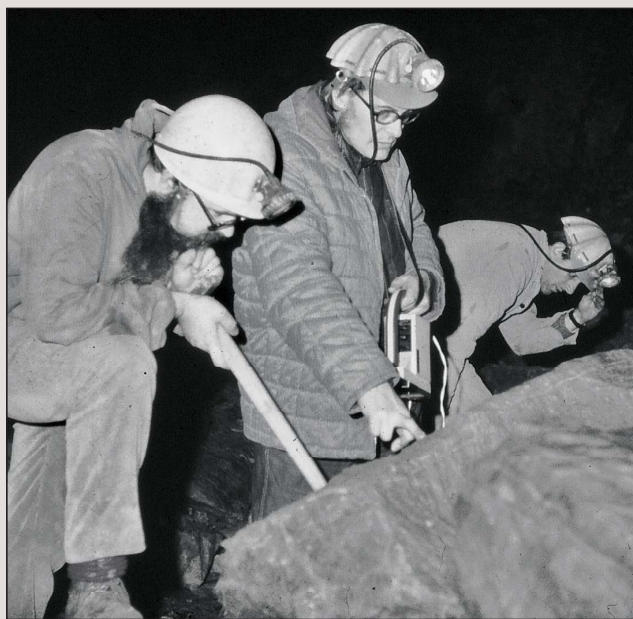

Obr. 2. J. Slačík (uprostřed) na uranovém semináři ve Spišské Nové Vsi v roce 1987. Foto V. Lysenko.

Fig. 2. J. Slačík (in the middle) during the meeting on uranium ores in Spišská Nová Ves, Slovakia, in 1987. Photo by V. Lysenko.

moravsko-české odborné skupiny Tarcus, která v letech 1975–1979 byla jednou z pracovních skupin Mezinárodní speleologické unie – komise UIS pro fyzikální chemii v krasu. V r. 1978 byl spoluzakládající člen České speleologické společnosti (ČSS) a zároveň byl zvolen i do ústředního výboru ČSS. V r. 1979 stál u zrodu základní organizace ČSS 1-05 „Geospeleos“ se sídlem v Praze.

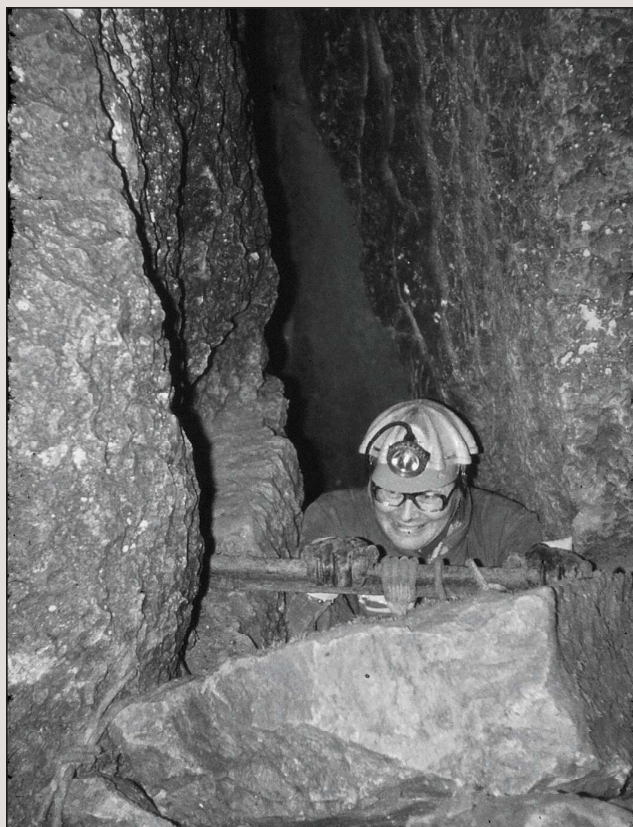
Řada funkcí a pracovní vytížení však Josefovi nezabránilo o víkendech přijíždět ve svém trabantu do Českého krasu. Ač obtěžkán mohutným rancem s přístroji a fotoaparáty, sestupoval rozhodně do hlubin krasových, nedbaje, že často ranec vítězil a Josef se na laně či žebříku pozvolna převracel hlavou dolů a nám nezbývalo než jej opět přitahováním jisticího lana narovnávat. Na povrchu zatím jeskyňářští recesisté odnesli Josefův trabant mezi stromy nedalekého lesa. Za pozdního večera znavený Josef v zabláceném overalu marně hledal vozidlo, než se konečně oblomily drsné duše jeskyňářů a ti trabanta z lesa přinesli. Za léta s Josefem se skupina rozrostla o řadu studentů z Přírodovědecké fakulty UK, z nichž mnozí zůstali krasovému bádání věrni dodnes a patří mezi naše přední karsology. Provázel nás na srazích, exkurzích, sympoziích, často se svými dětmi a poslední roky i se svými vnoučaty.

Obr. 1. Jeskyně Býčí skála, 1974. Zleva V. Gregor, J. Slačík a A. Pakr. Foto V. Lysenko.

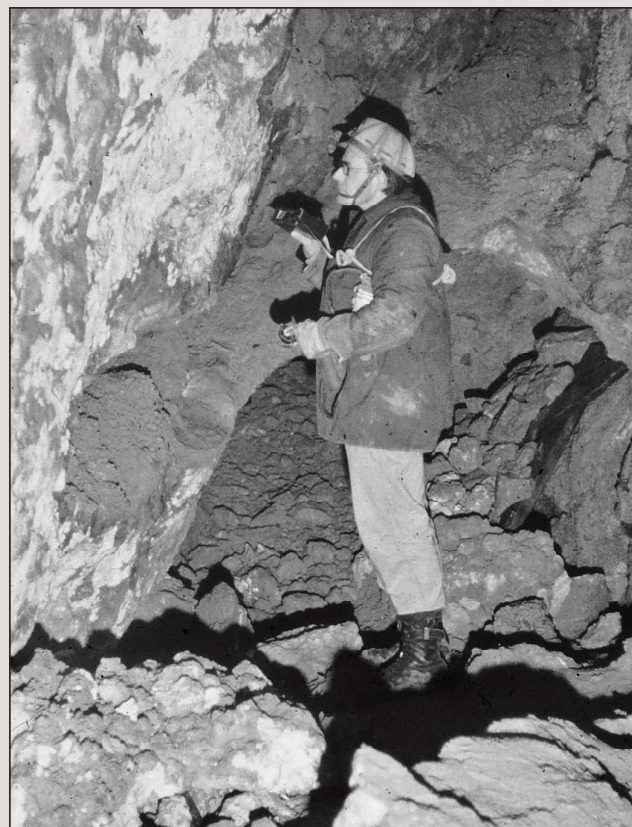
Fig. 1. In the Býčí skála Cave, 1974. From the left: V. Gregor, J. Slačík and A. Pakr. Photo by V. Lysenko.

¹ Škroupova 563/11, 266 01 Beroun-Závodí; vladimir.lysenko@free-style.cz
Český kras (Beroun), XL (2014), 61–62, 5 obr.
© Muzeum Českého krasu, p. o., Beroun
ISSN 1211-1643
ISBN 978-80-87708-05-7

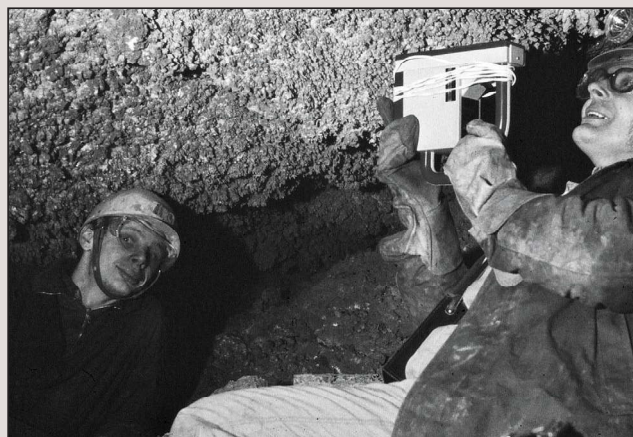
Obr. 3. J. Slačík při výstupu z jeskyně Amerika II (Český kras, lom Kamensko) v r. 1978. Foto V. Lysenko.

Fig. 3. J. Slačík during the climbing of the Amerika II Cave (Bohemian Karst, Kamensko Quarry) in 1978. Photo by V. Lysenko.

Obr. 5. J. Slačík svítí UV lampou na sintry v Nové propasti na Zlatém Koni. Foto V. Lysenko.

Fig. 5. J. Slačík studies the speleothems using UV light in the Nová propast Chasm on Zlatý kůň Hill. Photo by V. Lysenko.

Obr. 4. J. Slačík svítí UV lampou na sintry v Koněpruských jeskyních. Foto V. Lysenko.

Fig. 4. J. Slačík studies the speleothems using UV light in the Koněprusy Cave. Photo by V. Lysenko.

Po založení Sborníku Český kras byl Josef Slačík až do své smrti nepostradatelným členem redakční rady. Byl to on, kdo na sebe převzal úmorné přepisování všech příspěvků do podoby vhodné pro tisk. Vzpomínka na Josefa je při současných počítačových technikách tisku periodik připomínkou neskutečného úsilí o vytvoření jednoho čísla sborníku, který za dva roky dovrší 40 let v podobě, o které se nám jen mohlo zdát.